

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 06, 2019

Nummer 6, 2019

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:149](#) 12-02-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:209](#) 12-02-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:168](#) 05-02-2019

RECHTSPRAAK

De verwerping van het hof van het beroep op noodweer(exces) niet zonder meer begrijpelijk.

Het middel klaagt over de verwerping door het hof van het beroep op noodweer(exces).

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld.

Indien door of namens de verdachte een beroep op noodweer, noodweerexces of putatieve noodweer is gedaan, moet de rechter een gemotiveerde beslissing geven op dat verweer. Dan zal hij moeten onderzoeken of aan de voorwaarden voor de aanvaarding van dat verweer is voldaan. Bij de beoordeling van het beroep kunnen nauwkeurige en consistente feitelijke vaststellingen van belang zijn, waarbij de rechter de last tot het aannemelijk maken van die feitelijke grondslag niet uitsluitend op de verdachte mag leggen.

Voor noodweer is vereist dat de verdediging is gericht tegen een ‘ogenblikkelijke, wederrechtelijke aanranding’. Van een ‘ogenblikkelijke’ aanranding is ook sprake bij een onmiddellijk dreigend gevaar voor een aanranding. Enkele vrees voor zo’n aanranding is daartoe echter niet voldoende. De gestelde aanranding moet in redelijkheid beschouwd zodanig bedreigend zijn voor de verdachte dat deze kan worden aangemerkt als een ogenblikkelijke aanranding in de zin van artikel 41 Sr. Onder omstandigheden kan ook sprake zijn van de aanranding van een ‘lijf’ indien de bewegingsvrijheid wederrechtelijk wordt beperkt (vgl. HR 22 maart 2016, ECLI:NL:HR:2016:456).

Het hof heeft overwogen dat uit de verklaringen van de getuige [getuige 2], de verdachte en de aangever [betrokkene 1] niet kan worden afgeleid dat sprake was van een ogenblikkelijke, wederrechtelijke aanranding van het lijf of een goed van de verdachte. Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk, in aanmerking genomen de inhoud van de hiervoor onder 2.3 weergegeven verklaring van de getuige [getuige 2] over het lastigvallen en aan de arm zitten van de visueel gehandicapte verdachte. Derhalve is de verwerping van het hof van het beroep op noodweer(exces) ontoereikend gemotiveerd.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-02-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:209

Zaaknummer: 17/02773

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: N. van Schaik

Wetsartikelen: 41 Sr

RECHTSPRAAK

Niet-ontvankelijkheid Openbaar Ministerie naar aanleiding van lokfiets niet zonder meer begrijpelijk.

Het middel klaagt dat het hof het Openbaar Ministerie ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard in de vervolging van de verdachte.

Vooropgesteld moet worden dat het plaatsen door de politie van een zogenoemde lokfiets teneinde aldus personen die zich schuldig maken aan fietsendiefstal op heterdaad te kunnen betrappen, op zichzelf niet ongeoorloofd is, ook al steunt dit handelen niet op een specifieke wettelijke regeling (vgl. HR 28 oktober 2008, ECLI:NL:HR:2008:BE9817). Het gebruik van een dergelijk lokmiddel is in het algemeen niet onrechtmatig indien daardoor (a) de verdachte niet is gebracht tot andere handelingen dan die waarop zijn opzet reeds tevoren was gericht, en (b) de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit niet zijn geschonden.

Het hof heeft vastgesteld dat de lokfiets een als nieuw ogende witte fiets betrof die in afwijking van alle andere fietsen in de omgeving niet met het voorwiel in het rek was geplaatst, maar op de standaard stond en daardoor met de achterzijde uitstak ten opzichte van de andere fietsen en dat duidelijk te zien was dat de sleutel nog in het slot stak.

Met zijn overweging dat, bij gebreke van andere aanwijzingen dat verdachtes opzet reeds was gericht op het plegen van vermogensdelicten, het aannemelijk is 'dat verdachte daardoor een misdrijf heeft begaan waarop zijn opzet niet van tevoren gericht was', heeft het hof als zijn oordeel tot uitdrukking gebracht dat in de gegeven omstandigheden sprake is geweest van onrechtmatig handelen van de politie doordat de verdachte is uitgelokt tot het plegen van diefstal van de fiets en dat dit dient te leiden tot niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie in de vervolging. Dat oordeel is niet begrijpelijk. Tegen de achtergrond van hetgeen in 2.4 is vooropgesteld, kan aan de door het hof vastgestelde omstandigheden wellicht worden ontleend dat het aantreffen van de lokfiets de verdachte op het idee heeft gebracht de fiets te stelen, maar niet dat verdachtes opzet niet reeds was gericht op het stelen van een fiets (vgl. HR 23 januari 2018, ECLI:NL:HR:2018:62).

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-02-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:149

Zaaknummer: 17/04396

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Wetsartikelen: 359a Sv

RECHTSPRAAK

Verdachte terecht niet-ontvankelijk verklaard in zijn hoger beroep?

Het middel bevat de klacht dat het hof de verdachte ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard in zijn hoger beroep, omdat de verdachte, anders dan het hof heeft overwogen, tijdig een schriftuur houdende grieven heeft ingediend.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4 tot en met 6 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-02-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:168

Zaaknummer: 17/05369

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 410 Sv